

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

ارزیابی نظریه‌های دولت در ایران

عباس نعیمی جورشری¹

هدف اصلی مقاله حاضر بررسی نظریه‌های دولت در ایران است. در واقع پرسش اصلی مقاله عبارت است از اینکه نظریه‌های دولت در ایران به چند دسته تقسیم می‌شوند و چگونه ماهیت دولت در ایران را تبیین می‌کنند. بر این اساس، چهار گروه نظریه‌های استبداد شرقی، دولت مطلقه مدرن، پاتریمونیالیسم و دولت رانتیر از هم تمیز داده شده است. نظریه استبداد شرقی ذیل شیوه تولید آسیایی به تاثیر مختصات جغرافیایی بر ساختارهای اجتماعی و سیاسی تاکید دارد. آرای محمدعلی خنجی، همایون کاتوزیان، پرواند آبراهامیان و احمد اشرف ذیل این نظریه ارزیابی می‌گردد. نظریه پاتریمونیالیسم یا سلطانیسم با تاکید بر حضور پادشاه در راس قدرت، ساختار سیاسی فامیلی وعدم تعهد به قانون مشخص می‌شود. جیمز بیل، هوشنگ شهابی، خوان لینز و ماروین زونیس در این زمره بررسی شده‌اند. نظریه دولت مطلقه مدرن با تاسی از روند چند صد ساله ظهور مدرنیته در اروپا بر غیر شخصی شدن قدرت و ساختار دیوانسالارانه گسترده در جامعه جهت انتقال به مرحله سرمایه داری نظر دارد. نظریه‌های حسین بشیریه در این مختصات قرار می‌گیرد. نظریه دولت رانتیر یا تحصیلدار متاثر از مباحث اقتصاد سیاسی بر درآمدهای رانتی حکومت متمرکز است که مانع رابطه دموکراتیک بین دولت و مردم می‌شود. حسین مهدوی، افسانه نجم آبادی، تدا اسکاچپل و امیرمحمد حاجی یوسفی در قالب این نظریه به تحلیل ماهیت دولت در ایران پرداخته‌اند. مقاله حاضر از روش توصیفی با رویکرد تاریخی بهره برده و روش گردآوری داده‌ها نیز کتابخانه‌ای است.

واژگان کلیدی: نظریه دولت، استبداد شرقی، مطلقه مدرن، پاتریمونیالیسم، دولت رانتیر.

¹. دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران (abbas.naiemi@ymail.com)

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله